

და ესრედ-წოდებულს ხელოვნურს სიმართლეს. მტკიცე, შეუღრკალი ხასიათი არაგვარია: მომჭქელი და უმოქმელი. სიმტკიცე ფაქტობის ხასიათის, სუფიზების, წამებების, განდგომისა და მსგავსეთა—უმოქმედოა, პასიუდია; სიმტკიცე უმტკიცედლის ხასიათისა, თამარის მამის გიორგი III-ისა, ბაგრატ დიდისა, დავით აღმაშენებლისა და სხვათა მრავალთა ისტორიის მოღვაწეთა—ომჭქელი, აქტუვური. რა გვარი სიმტკიცე აქვს დედოფალ ანნას ხასიათს? ჩვენის ქუთუნი, იქნება ესკოფოდო, მისი სიმტკიცე სათნოებისა და სიყვარულის საძიარკველად აღმოცენებული, ისეთს საფუძველზე, რომელიც არა ხმარობს არავითარს ძალმოპოვებას, ერთად მანკლის აღმართვას და დიდ ცვაჯვათა სთაღს სისხლის-ღვრას. ლევ ტლასტაის მოძღვრება, ნუ წინააღდეგობს ბოროტებას, **НЕ ПРОТИВЬСЯ ЗЛУ**, ძალიან მკაფიოდ ასურათებს იმ ხასიათის ადამიანთა, რომელნიც სიკეთათა საყვარელი არიან, მაგრამ ამ სიკეთისათვის ბოროტს სხვის ვერას დააკლებენ იმის მტკიცე, რომ თავად არ იტყვიანებენ არავფერს ბოროტს; დიდის სიმტკიცით, ვიდრე თავ-დადებამდე, აღდგანან გზასა კეთილსა და ბოროტთან ბრძოლისათვის უქმნი არიან, ესე იგი, კეთილი იტყვიან ბოროტს და სატყვედ-კი ბოროტზე არ იღიან.

ასეა, ჩვენის ფიქრით, ჩასახული დრამაში ხასიათი ანნა დედოფლისა ამ კეთილისა და მშვიდის ანგელოზისა ბაგრატისთვის, რომლის გული ზღვაავითა ჰქუდავდა და მხოლოდ-ქრობს უსამართლოების, ძალ-მომრეობის დაწახვას; ჰქუდავდა და მხოლოდ-ქრობს ისე, რომ გვინა, რაც აზვირთვება, ვაძახებთქს ნაპირებს და წაღვეყვას, წარდგინს თავის ძლიერებით ყოველსავე უსამართლობას, უმადლობასა. ანნა დედოფლის ხასიათი ბაგრატის ხასიათის საანტიტეზო მავალითა. თუნდ გვეც არ იყოს, ნუ თუ შესაძლებელია, ნუ თუ ფსიხოლოგიური და ლოგიკური სიმართლე იქნება ვიფიქროთ, რომ დედოფალმა ანნამ, დღისამოყვარებობისა და სათნოებისათვის გაჩენილმა, იტვირთოს აღება მახვილისა, მოქალს თვისი შვილი, მასხადამე, ჩაიდინოს დიდი ცოდვა და მერე მოიკლეს თავი; ესე იგი, ჩაიდინოს ქრისტეს მოსაყისათვის უფრო კიდევ უდიდესი ცოდვა? არა გვგონია, ვაშაობთ ჩვენ და მკითხველნიც, ვფიქრობთ, დაგვეთანხმდებ.

ბუღ სიკაცხლესაც ხელი შეუწყო. „ვისწავლი, ვისწავლი“ ამბობდა მითრ და მართლაც სწავლობდა, მაგრამ ხანდისხანს კი უმადო იყო თავი შეემაგრებინა, თავის ბუნებას არ დამორჩილებოდა, თავის უფროსი ცხოვრება არ შეეცდოდა, და უპილოტე კურსისთვის ხანდისხან თავსაბურთ არ ახადანდა და ნაძალადევა დაწყვედულ თვისებისთვის გზა არ მიეცა; ეს დღესასწაულებში ხარბად დეწაფებოდა ხოლმე სიკაცხლის მშვენიერებას და ვატყობთ მიეცოდებოდა ხოლმე ცხოვრების ტალღებს. თვართი, თამაში, სილღერი, ჯგირითი, ნადარობა სცვლიდა ერთმანეთს იმ მოკლე ხნის განამოკლავაში, რომელიც იქ ამას ხელთ ჩაუვარდებოდა ხოლმე; მაგრამ განსაკუთრებულ ამის მოთხოვნილებას შეადგენდა ქალის ბუნ-

ახლა ორადე სიტყვა არტიკულის შესახებაც. უმართლო როლის ამსრულებელი ბ-ნი სვიმონი იყო და, რასაკვირველია, ვერა მოახერხებია, ვერა მოახერხებია დავითის როლი ამ არტიკულსა სწორედ ისე, როგორც ბ-ნ გენისა პიესაში „მოლაღატეცადა ბეგრს, მაგრამ ვერა გაწაწარა, რადგან ასეთივე პსიხოლოგიურად უფროსი და შეცდომილი როლი ჰქონდა. ბ-ნ სვიმონიძისათვის ვასაქარს მდგომარეობაში ჩაყარდა, მეტადრე დარბის ბოლოს, ქმნი ეფ. მესხე; რომელსაც დავისრა დარბის ავტორის ნდით ვეგნენა ნასყვი პიესისა. საზოგადოდ, ეფ. მესხის როლი ისეთი იყო, რომ რაც გინდ ნიჭიერი და გამოცდილი ყოფილიყო, ბეგრს ვერას მოახერხებდა. ამიტომ მისმა თამაშობამ მკითხველს ჩაიარა და მათეუბნელთა გული თითქმის ვერც ერთხელ ვერ მისძრა-მისძრა ლიერად. მინოროცებს, თუქუ გულით და საქმით გრძობით ამბობდა, რაშიაც ძალიან ენახებოდა მშენიერი დრამატული ხმა, მაგრამ, რაკი არტიკულის ქალი. ინსტიტუტ ჰქრანობდა ანნას ხასიათის ორნაირობას, მის ფსიხოლოგიურს უმართლობას, ხმას და თანაარს უსახფერი სახის-მეტყველება ვერ შეუწაწა. რაკი პიესაში სამოქმედო მანერა და მანერა არა ჰქონდა-რა, ვერც თამაშობა შეიძლო. არც ვასამტყუნარია: საცა სათამაშო არ არის, რის ითამაშებ, თუნდა ძალიან ნიჭიერი არტიკულიც იყო. თვით ავტორი, რომელიც თამაშობდა ლანგ-თემურის ფირად ძველს როლს და რომელმაც წარმოადგინა სულით ვადამუფო, მაგრამ მანც მძღვარი, ითანე მისისხან და ლიუბლივიყო მე-**XI**-ს მინავარი კაცო, თითქმის უნაკლებო იყო: სახის მეტყველება, მანერები, გრძობა ზომიერებისა და გულუბრუნებისა ცხადად გვიტყუებდა, რომ ჩვენ წინა სდგას ქვიან-ნი, გამოცდილი, თავის საქმის მკურნელ არტიკული. როლი ბაგრატ დიდისა უსასრულა ბ-ნმა ვალ. გენისა. უფეთესი როლი სწორედ რომ ამ პიესაში არც არის. უფეთესი როლი არა იმითა, რომ იმ მიზნადედა ხასიათის კაცის გამოაზბატეელია, არამედ იმითა რომ ამ როლს ნაკლებად ეტყობა სისუსტე ფსიხოლოგიური. ეს მართლაც არც მადლიანი როლი, ჩვენის აზრით, მადლიანადე შეასრულა არტიკულმა. მეტადრე კარგი იყო პატყვე-მული არტიკული იქ, საცა ძლიერი გრძნობა უნდა გამოჩინა: მეორე მოქმედებაში, საცა ლანგ-თემურთან

რისი, ტრფალეობა, განუყრელად დედაკაცის კალთათან მამამ, იმის სიბიზლით და სითბოებით ნეტარება. ეს განუყრელად თუყვანა სცვლიდა ყველა ლამაზს და თავის დედაც იქნება არ ეთაყვანებინა, რომ ლამაზი და ნაზი არ ყოფილიყო. პანსონის მთავრობა, როგორც რიგინ მზრუნველს შეფერება, თავის უფლად დროსაც არ სტყუებდა „მეგირისა უფროსადეგობა; დამხრ-დელები შეცვლილის ტანისამოსით დაწაწალებდნენ ყველანა და ვაგონ-კაცითი თვალს ადებენდნენ, რომ მათი მოსწავლე ხალხში არ ვარტყლიყო, უღროდ კაცობა არ დეწყო, და ბავშვობას განზე არ ვასდლო-მყო. მითრს თავებობა, მუდამ ლამაზთა გუნდში ტრიალი, რასაკვირვე-

ლისდის დიდი უსამოგენება და მე-სამე მოქმედების დასასრულს, საცა ცდილობს შვილი თვისი დავით გონებდ მოიყვანოს ან ხეყენა-მადრით და ან რისხვა-მუქარით, მამის და-წყველით. ორა-სამი უწათა იყო ისე-ვე გუნისა თამაშობაში, რაკი მისი სიტყვები ვაგონდამ ამოიღოდა და რაკი ამ სიტყვებს გრძობაში მოჰყვავდა მათეუბნელი. პიესის ენა ძალიან მოგვეწონა. იმეოთია ჩვენს პიესებში ასეთი წინა-და, შემეშაფებელი და ცხოველი, ძლიერი ქართული. პიესა პატყვე-მულს ავტორს ურთობა ლეგლად დ-წაწა და ეს ვარემოება, ცოტა არ იყოს, ძალიან უშლიდა არტიკულს როლის კარგად თქმას. ბეგრის ენის რიტუნდნე ლექსის ვაშო, თუქუ რომლები თითქმის ყველამ კარგად იცოდა. ჩვენის აზრით, სრულად მეტრა ხმარება ისეთს ძველ-მურის სიტყვებისა, როგორიც არის ძლიან, ძლიანდელი. ეს და ორით-ღე სხვა ძველი სიტყვები და ხშირად ხმარება ისეთის შემოკლებულის სიტყვებისა, როგორიც არის წა, წადი, ვა განვედ, გე, ვენუკვი, სმენა, როგორაც ენაშეშობდა, თუქუ ზომიერად და თავის ადგ-რას ხმარება მაგ ნაირ ფარმებისა, ბეგრისა „შვილის სიტყვის ძლიერებასა.

გრ. ყოფშიძე

ბიბლიოგრაფია

ქართული გრამმატიკა (ეტიმოლოგია და სინტაქსი). თხზული და გამოცემული თ. ჟორდანიასაგან. ტფლისი, 1889 წელს.

ყოველმა გრამმატიკის შემდგენელმა და დამწერმა უნდა თითონ ზედმეწიერი იცოდეს გრამმატიკა. ქართულის გრამმატიკის მოხვედლა უნდა იცოდეს ქართული გრამმატიკა; უნდა იცოდეს, ვის და რა გუყუებთა საგრამმატიკო ასპარეზზედ იმზედ წიანდა; უნდა შეწყვიტოს ჰქრანდეს ქართული საგრამმატიკო ლიტერატურა. უამისოდ მთხვეული ჩავარდება სასაცილო და დამამარცხებელი. „მე გამოვიკვლიე“ და მოახერხეს ისეთის საგნების და საეთაბებების შესახებ, რომლებიც ჯერ ისევ წარსულს ეკუთვნის იყო გამოხვედლი; და გაიმეორებს ისეთს შეცდომებს, რომლებიც საგრამმატიკო კრიტიკის დიდ ხინა შექრნული და შესწორებული იქნა.

ეს ანაბურე ჰემპარტეზაში, ვილია, მეთვალუყრებს შეუწინავე არ დარჩა და ყოველ დღესასწაულს შედევდ ტყავს ავრობდნენ საყვედური: „თქვენ გინდენ, ბატონო ჯანამე, შეტევი ეტყუდა ხოლმე კლასში, ამხანაგებთან დირექტორი და არც ვასაკვირველია, რადგანც მკადრ-ლაშქრის საღმრთაობაში ატარებო!“ — საღმრთაობაში! რას მანებებო მავას, როგორ? — რა არის საღმრთაობა, ამისინი! — ჩუპ! ვინ მოგკათ უფლება პასუხის გებისა, უზრდელი ბაღლი! — თქვენ ვარყევილი ყმწილი კაცი ხართ, უფრო მეორედ ზედამხედველმა დიდესაც მითრ ლინითი, ვინამა ხელ ჩაყუფო, მარტოდ-მარტო დიდოდა ესოში, თვალში უღრდელი, ტრეში უციოდ და თითქო შორიდგან ელასაც ეტრფი-ლებოდა.

ცი, მიზასუბებ; მერე ვის არ ესმის, რომ ვე სწორედ ვერაო! დიად, სრულს სიმართლეს ბძანებთ, მეც სწორედ მაგ აზრისა ვიყავ და ვარ... მაგრამ, წარმოადგინეთ, რომ თურმე თქვენცა და მეც ძლიერა ვსცდებით! თურმე ის, რაც ყველასათვის ცხადია, ბს თ. ჟორდანიასთვის არა ყოფილა ცხადი. ავიღოთ თუნდ პირველი ჰემპარტეზა: გრამმატიკის მოხვედლა თან-იმეოთია ჩვენს პიესებში ასეთი წინა-და, შემეშაფებელი და ცხოველი, ძლიერი ქართული. პიესა პატყვე-მულს ავტორს ურთობა ლეგლად დ-წაწა და ეს ვარემოება, ცოტა არ იყოს, ძალიან უშლიდა არტიკულს როლის კარგად თქმას. ბეგრის ენის რიტუნდნე ლექსის ვაშო, თუქუ რომლები თითქმის ყველამ კარგად იცოდა. ჩვენის აზრით, სრულად მეტრა ხმარება ისეთს ძველ-მურის სიტყვებისა, როგორიც არის ძლიან, ძლიანდელი. ეს და ორით-ღე სხვა ძველი სიტყვები და ხშირად ხმარება ისეთის შემოკლებულის სიტყვებისა, როგორიც არის წა, წადი, ვა განვედ, გე, ვენუკვი, სმენა, როგორაც ენაშეშობდა, თუქუ ზომიერად და თავის ადგ-რას ხმარება მაგ ნაირ ფარმებისა, ბეგრისა „შვილის სიტყვის ძლიერებასა.

ხომ არა გვერათ—არა დასა-ჯერებელი!—მაგრამ აი, ბატონო, ინებეთ, ესლავე მოგახსენებთ. მე-33-ე გვერდზე ვავტორი „თხზულის ქართულის გრამმატიკისა“ სწერს: „წინადადება არის მარტივი (!) ხაზი ანუ მსუქლობა რომელსავე საგან-მაგ. ბუზი ბეგრის ბუზის. ბალი წყვილი გაშვანდა.“

ყორდანიას ჰგონია, რომ რთული მსუქლობა წინადადება არ არ იქნება. ცხადია, რომ ლექსი „მარტივი“ უადაგო-ალგას ჩაუყვრებია ბს ავტორს.

ეს, ვსთქვათ, უნებელი ვეცდომია. ეს არტო იმევე მე-33-ე გვერდზე? „თვით საგანი, რომელზედაც ვსჯით ანუ მოუთხრობთ, იწოდება ქვემდებარედ.“

როგორ? განა „თვით საგანი“ ქვემდებარე? განა გრამმატიკის თვით საგანებთანა? აქვს საქმე, თუ სიტყვებთან? „თვით საგნებს“ ბუნების მეცნიერება იკვლევს და სწავლობს, და არა გრამმატიკა, რომლის საგანსა, სიტყვა და მისი ფარმები შეადგენენ.

ავიღოთ წინადადება: ცხენი ვარბის. ბ-ნს თ. ჟორდანიას ჰგონია, რომ „თვით საგანია“, ესე იგი „ცხოველი“ ქვემდებარე. მასხადამე, შეიძლება ქვემდებარე დავიჭიროთ, შევკაშოთ, შევსდღეთ და გავქნაო!

გავრთებულ (სვითное) წინადადებას ასე მსაზღვრავს ჩვენი გრამმატიკოსი: „შეიძლება (გვ. 34) ერთს წინადადებაში იყოს არა თუ ერთობაზედ ორი და მეტოც ქვემდებარე ხოლო შესმენილ-ერთი; ანუ წინაუქო (ერთად „наодни ports“-ი), ერთი ქვემდებარე და მრავალი შესმენილი... ამ გვრ წინადადებას ვუწოდებთ გავრთებულად.“

ეს განმარტება უსრულია, რომ მეტოც არა ვსთქვა-რა. მაგ: ვრთოა ბრძენმა დასწერა გრამმატიკა და ისტორია.

ეს წინადადება გავრთებულია, თუმცა აქ ერთი ქვემდებარეა (ბრძენ-
— თქვენ თითონ ხარ... უნდა სიტყვა შეგბრუნებინა მითრს, მაგრამ დროზედ შერჩენა. მიანც სასტრად დასაჯეს, თუმცა ლანდვა უფროსისა არ ვამეორა.

— თქვენ ზნობა და ცემულ დედაც კაცებთან დიარებობა ქუა-ქუა, სრცხელი თქვენთვის! უზრდელად უფროა ზედამხედველმა მითრს, ორ-შმათ დღესა.
მითრს სისხლი აუვარდა თავში, გულზედ ცეცხლი მოეკიდა, ეს გულში თვებრდნა აცლებდა ერთს დიდად პატყვემულს ქალს, თავის დღისს ამხანაგს, და განწხლებით მიუგო უფროსს: „სტყუით თქვენ, სტყუით ბატონო, ვაშუშო! ის ჩემი ნათესავი და დიდთა პატოისანი ქალი იყო.“
აღმზრდელმა დირექტორთან დაბეჭდოდა და მითრს, უფროსის შეურაც-

ნმა) და ერთი შესმენილი (დასწერა). ვანამ და ნიკომი თამაშეს და ისწავრეს.

ესაც გავრთებულ წინადადება, თუმცა აქ ორი ქვემდებარე და ორი შესმენილი.
გულში, საღამოს ცხრა საათზედ ვართ იყო ეკვლესიაში.
ესაც გავრთებულ წინადადება. და კიდევ რამდენ-გვარია გავრთებულ წინადადება, რომლებსაც ასტეობა ბ-ნი ჟორდანიას არც კი პუკლის ხმობს. მხოლოდ ერთი ასეთი წინადადება სცოლია ავტორს, რომელიც მე 38-ე გვერდზედ მოჰყავს, მაგრამ მისთვის ვერ გამოვინა უწოდის თავისი სხელი. ამ გვარი წინადადება შეამდგას მივიღოთ, როგორც გავრთებულია. „შეიძლება-კი არა, ნამდვილი, ხალასი გავრთებული წინადადება.“

სავრამატიკო ანალოზი წინადადებასა სრულიად სუსტა აქვს ჩვენს ავტორს. მაგალ, წინადადებას: „ერთი ვირი, რომელიც ეკუთნის და გლახას კაცს და რომელიც იყო შექრვებული და მკულ, ვაიპარა პატყველისაგან თვისისა, რადგან იგი იყო შეწყუებული შმიშლითა“, — ასე არჩევს-ქაო წინადადება „რადგან იგი იყო შეწყუებული შმიშლითა“ მსაზღვრავს შესმენილსა და ამიტომ არის დამატებითი-წინადადება (пополнительное придаточное предложение). სრულიად არა, ჩემო ბატონო. შესმენილს რო მსაზღვრავს, ვე მართალია, ხოლო მივებებს იგი მიზეზს თუ რად და რა მიზეზით ვაიპარა. ამიტომ იგი არის ვარემო-ბოთი წინადადება, აღმნიშნული მიზეზისა (обстоятельное придаточное предложение). წინადადებათა შორის ბ-ნ ჟორდანიას გრამმატიკაში ვერ შეხვედებით ასეთს: ივანე სწერს და პტყე-კი მერისი. ეტყობა ავტორს ურადებდა არ მიუქტევი, რომ არიან წინადადებანი, ვგრედ წოდებულნი **сложно-составные по способу сочинения**. წინადადება არ მიუქტევი და არცა-რას ამბობს მათ ლექსებზე.

გვრ. 116. „იმის მიხედვით, თუ ვითარის სახელის ნაკვალ: ანუ მაგ ვერ, მარტოდ არიან, ნაკვალ-სახელი იქმნებან: ა) პირთვანი, ბ) უფთვილებითინა“ და სხვა.

დიო შეცდომას! იმის მიხედვით, თუ ვითარის სახელის ნაკვალ არიან ხმარებულნი, ნაკვალ-სახელი იქმნებან: არსებითი (существительные местоимения). ავტორს უნდა ეთქვა: ნაკვალ-სახელი ყოფისათვის, სამის თვითი სწავლა აღუყრბადეს.

მიუღო სამი თვეე უსაქოდ, უაზროდ დახეტილობად მითრ და ამ სამ თვეში ერთხელაც არ მისცემია თავის საყვარელ ვაითობას, თითქო ამის ბუნებისთვის ქუეყს მხოლოდ მამონ ჰქონდა აზრი, რაკი ძალაობით იყო შემენილი. სამავიერად ძრიელ დარცხენილი იყო, რომ სასწავლებელთან გამოარცხეს და დღეს სულ იმს ეტყევიბოდა: ვცადე, რომ სასჯელი შემომოკლინო. მაგრამ ყოველი ცდა ამოა იყო. სამი თვე სამ გაუთავებელ სასუქვედ იქნენა მითრს და უსაქობით კინაღამ არ ვაგეყდა.

გვ. ვაშაშვილისა (დასასრული იქნება)

მნიშვნელობისმგებრი თვისისა (по значению) იქნებოდეს ასეთი და ასეთი.

გვ. 117. კუთვნილებიანი (ნაცვლელ სახელი არა იქნის), რომელიც გამოიყენებოდა ერთ-ერთი: ვისი? რისი? კითხვებით ნაცვლელ-სახელთა ცნობა შეგირდაც არ შეეძლება.

მერე, ხომ არა გგონიათ, რომ ამითი თავდებოდნენ შეცოდებანი ავტორისა ზოგადის გრამატიკის წინაშე. ვიძიებ „ზოგადი“, რადგან თვით ქართულს გრამატიკაზედ სიტყვა ბოლოს იქნება.

მაგალი: „მუსულ-მოყრითი ლოკულობის“ (გვ. 123). ბ.ნ.თ. ურდანიას სიტყვა „მუსულ-მოყრითი“ ამ წინადადებაში არსებითი სახელი ჰგონია, მაშინ როდესაც იგი აღნიშნავს ზმნის (ლოკულობის) ვითარებას (состоятельство) აღნიშნავს (ვითარ ლოკულობის?) და არის ხალისი ზმნის-ზედა.

(დასაბურთო იქნება)

რუსეთი

რუსეთის სხვა-და-სხვა ქალაქებში ახალ საქალაქო დებულებით უკვე მოხდა არჩევა ქალაქების ხმოსანთა. მაგრამ ამ არჩევას, როგორც სწორედ რუსეთის გახვთებში, არავინ დაუკმაყოფილებია.

აი რა: საბჭოში ხმოსნებად ირჩევიდნენ მუდამ ერთგვარ წრის ხალხს, რომელნიც ქალაქის კეთილდღეობის საქმეს ერთ მხარესკენ ხრდნებენ. ეს ნაკლებდენება არც ახალდებულნი არა იყვნენ, არც მათგან რომელიმე მხარესკენ ხრდნებდა.

სადაც უნდა ახალდებულნი ხმოსანთა აღჩრევა მოხდეს, ჯერ ვერ გაუთავებიათ, ვერ დაუბოლავებიათ არჩევანები, რადგან არ იციან, ვინ არჩიონ მტრე ხმის მტკნარა რიცხვში, ვერ შეთანხმებულან, ვერ დაუსხდენებით ერთი და იგივე სახმოსნო კანდიდატი.

სადაც უნდა ახალდებულნი ხმოსანთა აღჩრევა მოხდეს, ჯერ ვერ გაუთავებიათ, ვერ დაუბოლავებიათ არჩევანები, რადგან არ იციან, ვინ არჩიონ მტრე ხმის მტკნარა რიცხვში.

დეკემბა

მოსკოვი. ქალაქის მოურავი ალექსეივი დღეს დილით გარდაიცვალა. პარიჟი. ფერის დსაფლავებს დიდ-ძალი ხალხი დესწრო; ფერის კუბო და შემდეგ საფლავი აუარებელ გვიგრიანებით მორთეს. ბერლინი. რეისტრული დიმიტრა პარიკლამე. სოფია. ილია გეორგიევი, რომელიც ბელგეის მოკვლა ბრალდებულად, დამანაშედა სენს და სიკვდილით დასჯა მიუსჯეს; სასამართლომ გადაწყვიტა, სთხოვოს პრინცი, რომ გეორგიევი, სიკვდილით დასჯის მამიერად, 15 წლით ციხეში დააპატიმროს.

ბოდა, დამანაშედა სენს და სიკვდილით დასჯა მიუსჯეს; სასამართლომ გადაწყვიტა, სთხოვოს პრინცი, რომ გეორგიევი, სიკვდილით დასჯის მამიერად, 15 წლით ციხეში დააპატიმროს.

3065. პროფესორმა ბილორტმა გუშინ პრინც ფერდინანდს ოპერა-სია გაუკეთა. ბილორტს ოპერა-სია ძლიერ კარგად მოუვიდა, თუმცა ძნელი-ი იყო.

ვეტერბურგის ბირე, 9 მარტი.

Table with 4 columns: მთლიანი, მარცხენი, მარჯვნივი, მარჯვნივი. Rows include: მთლიანი, მარცხენი, მარჯვნივი, მარჯვნივი, მარჯვნივი, მარჯვნივი, მარჯვნივი, მარჯვნივი, მარჯვნივი, მარჯვნივი.

ბანსხალეპანი

სოფელ ქვემო გლანში ერთ ვერსზე ავალიის სტაციიდან იმდევს ავარიით კარგად შემუშავებული ზალი ერთას ოთხითი, აგრედვე სხსხვა, სს-პოკანა მისე და ტე. შეიძლება გაყიდვაც. პირობების გაცემა შეიძლება კუპაში, მერე თუ მანოვის ქუჩაზედ № 17. (3-2)

თესლეუილითი ვაჭრობა

გ. გ. ლარსეი მიხეილის ორ-ხილია შუა, სახლი ფარსადანოვის, მალაზი № 47. მი ვ ი დ ე ახალი თესლეუილი ბოსტეულის, ყვავილეულის და ხაჯა-სეულის. კატალოგი მსურველს უფასოდ გაეგზავნება. (15-12)

ბარეუქის თესლეუილია მმ. ზასხალიდებისა ბურსაში (ოსმალეთში)

ცელილილიარული გრენა (ბარე-შუმის ქიის თესლი) მმ. ზასხალიდებისა, როგორც კავასიის ბეგრმა აბრეშუმის მწარმოებელმა უწყის, ეს თესლი დიდად საიია და თითო მისხალი მმ გირვანქამდე შეუშუშავდება თეთრს პარეს იმდევს. ისევე კავასიის საიმპერატორო სამეურნეო საზოგადოებაში, ოთხ-კუთხის კუთვითი და თითო კუთში 71/2 მისხალი თესლი; თითო მისხალი ჰილის 75 კაპ. ვისაც ბლომად მსურს აბრეშუმის ქიის თესლის ყიდვა, შეუშუშონ მიჰმარაიოს ტვილის-ში, სასახლის ქუჩაზე, არწრინისეულ ქარვსლაში, № 128, ზაქათალაში—მმ. ზასხალიდების კანტორას. (12-10)

ნიკოლოზის ქუჩაზე, თავ. გრუსინსკისეულს სახლებში № 21 „ქართულ წიგნთ-საყიბოში“ დაწარსდა

ნოვებით ქართულ ცალობის სწავლა

გალობას ასწავლის ბ.ნ. ფ. შორიძე, ახსნის და განმარტავს თვით ნოვების მნიშვნელობას იმ გვარად, რომ თითოეულს მოსწავლეთაგანს შეეძლოს თვითვე მონახოს ხმები და გალობა გამართოს. გალობის სწავლა შეუძლია ყველა წოდების კაცს, სწავლის ფასი არ ერთმეფით და ნოვების ქალაღლიც მუქთად მიეცემათ. ხოლო უკეთუ ვინმე მოსწავლეთაგან ისურვებს და თვით გალობის წარმატებისთვის შემოსწირავს რაზმს, დიდის მადლობით მიღებულ იქნება. დრო და დლე დანიშნული იქნება თვით მოსწავლეთა სურვილის თანახმად. რადგან ნოვებით გალობა ახალი საქმეა ჩვენში და მისი მოსწენა ბევრისათვის საყურადღებოა, ამისთვის ყოველ დღესასწაულის წინა დღით გამოცხადებულ იქნება, თუ რომელს ეკვლესიაში იგალობებს მგალობელთა გუნდი. გალობა გადაღებულია ქუთაისში იქაურ საუკეთესო მგალობელთა დახმარებით ბ.ნ. ფ. ქორიძის მიერ. გვირას, 14 მარტს იგალობებენ ცალოუბის ეკვლესიაში

ნა უილუმოვითი ოლე-ვასელინის საწარხნს რუიკალ-კონგო რომელსაყ გასაფრთხილებელი ნიშნები არა ჰქონდეს გამოიყონებისაგან ე. ბოდლო და კ. სეგან. Images of Savon and Vaseline products. Text: ნა უილუმოვითი ოლე-ვასელინის საწარხნს რუიკალ-კონგო რომელსაყ გასაფრთხილებელი ნიშნები არა ჰქონდეს გამოიყონებისაგან ე. ბოდლო და კ. სეგან. Images of Savon and Vaseline products. Text: ნა უილუმოვითი ოლე-ვასელინის საწარხნს რუიკალ-კონგო რომელსაყ გასაფრთხილებელი ნიშნები არა ჰქონდეს გამოიყონებისაგან ე. ბოდლო და კ. სეგან.

მ მ ქ ბ რ ხ ნ მ მ ბ ი

ს ა ე ა ჭ რ ო ს ა ხ ს ლ ი ბანდარ-სტაფანოვი სტვილიის ბანაჟილიაგ სოლიდაე. ქ. სსს. ღლანბოკის. ისეიდეაა ყოველ-გვარი ახალ-მოღის ნაწარმოები საწარმოისა, სა-კუთარა მარანაში დაწარმებული: სხვა-და-სხვა ნარი არზიანი და ახალ მოღის ნარიეკები. ჩესუა ტანოსცემლისათვის. სარფინკის ტანისამოსი ყუთებით საწუქრად. ცხვირსახოცები და თამოსახვევები. ნაწყოი საშემოდგომო იუბეები არზიით. საწარფინკის ფერადი ძაფები ნაძახი ჩულქების სასუიად. ქარხნის ფასად, იაფად. (35-8)